

Nr 152.

Av herr **Lindström**, om en effektivisering av Sveriges officiella representation i Amerikas förenta stater.

Sveriges officiella representation i Amerikas förenta stater utgöres för närvarande jämte beskickningen i Washington av följande lönade konsulat: generalkonsulatet i New York, konsulaten i Chicago och San Francisco samt vicekonsulatet i Minneapolis. Det senare föreslås i årets statsverksproposition under tredje huvudtiteln att upphöjas till konsulat. Arbetet vid konsulatet i Chicago och vicekonsulatet i Minneapolis (liksom vid det 1937 nedlagda vicekonsulatet i Omaha) består så gott som uteslutande i handläggning av arvsmål. Även generalkonsulatet i New York och konsulatet i San Francisco ha mycket med arvsmål att göra, men på dessa senare ställen tillkomma sjömansärenden.

Arbetet på spridande av kännedom om Sverige och svensk kultur, andlig som materiell, kom intill hösten 1940 att spela en underordnad roll och var beroende av vederbörande kansulatchefs personliga initiativ och arbetsbörda. Något organiserat arbete för upplysning om Sverige blev det icke tal om. Hösten 1940 stärktes arbetskraften vid beskickningen i Washington, som då fick förstärkning med en man, vars huvudsakliga uppgift är upplysningsverksamheten. Denne svenske utrikestjänsteman har så vitt man kan döma nedlagt ett mycket förtjänstfullt arbete för spridande av kännedom om Sverige, men det är orimligt att begära, att han med de små resurser som stå till hans förfogande — bland annat i fråga om arbetskraft — skall kunna göra allt som otvivelaktigt behöver göras.

Då det gäller arbete för Sverige i Förenta staterna måste man först och främst hålla i minnet, att det här är fråga om en kontinent, som visserligen icke uppvisar de skiljaktigheter i fråga om språk och sedvänjor som exempelvis Sydamerika, men som dock har ett ganska starkt skiftande folkpsyke. Östern, Södern, Västern och Mellanvästern uppvisa stora olikheter i detta hänseende. Ett arbete för Sveriges intressen måste taga den största hänsyn till detta, liksom till områdets ofantliga vidsträckthet. Man kan svårligen från Washington bedriva ett effektivt arbete för Sverige i Förenta staterna utan att man har till förfogande vissa stödjepunkter ute i landet. Dessa stödjepunkter kunna naturligt anknyta sig till trakter med starkt svenskt-amerikanskt befolkningsinslag. Nya konsulat och vicekonsulat torde för närvarande icke böra upprättas, men med utnyttjande av de redan befintliga konsulaten skulle man få de nödiga stödjepunkterna för upplysningsverksamheten om Sverige.

Jag utgår därvid från att beskickningen i Washington, eventuellt efter ytterligare någon förstärkning utöver vad som föreslås i årets statsverksproposi-

tion, skulle kunna leda upplysningsarbetet i Östern och Södern, d. v. s. i stort sett det distrikt som omfattas av generalkonsulatet i New York. Inom Chicago-Minneapolis' respektive San Franciscos konsulat område borde jämväl på vardera stället finnas en tjänsteman, som odelat ägnade sin tid åt den kulturella och ekonomiska upplysningsverksamheten om Sverige. Dessa tjänstemän skulle lämpligen ha sina huvudstationer i Chicago och San Francisco. I arbetsuppgiften måste givetvis ingå vidsträckta resor inom respektive konsulatdistrikt för upprättandet av kontakter åt olika håll, självklart icke minst i svensk-amerikanska kretsar. De tjänstemän det nu är tal om böra formellt vara knutna till beskickningen i Washington, förslagsvis som förste legationssekreterare, vilket skulle giva dem en behöflig auktoritet. Att de sedan för längre tid detacheras från Washington till tjänstgöring i Chicagos resp. San Franciscos konsulatdistrikt torde näppeligen möta något hinder. Det är i varje fall en erfarenhet att en diplomatisk titel i Förenta staterna betyder mera än en konsulär.

Med hänsyn till vicekonsulatets i Minneapolis föreslagna upphöjande till konsulat kan ifrågasättas, huruvida icke konsulaten i Chicago och San Francisco borde upphöjas till generalkonsulat. Möjligen kan frågan tillsvidare lösas så att konsuln i Chicago erhåller generalkonsulstiteln liksom tidigare skett med konsuln i San Francisco.

I statsverkspropositionen under tredje huvudtiteln framhåller Kungl. Maj:t starkt betydelsen av utbyggandet av "Sveriges representation överhuvud taget i Förenta staternas centrala delar, vilkas politiska och ekonomiska betydelse alltmer framträtt". Det sägs vidare, att detta "är en fråga, som redan vid tidigare tillfällen övervägts och som synes mig böra *framdeles* (kurs. av motionären) bliva föremål för en allsidig prövning". Med hänsyn till den ökade politiska och ekonomiska betydelse som Förenta staterna synas att få hur än det pågående kriget utlöper synes det vara angeläget att dessa spörsmål icke skjutas allt för mycket på framtiden. Det torde vara lämpligt att riksdagen understryker att den i utsikt ställda "allsidiga prövningen" kommer till stånd vid tidigast möjliga tidpunkt. Därvid kunna också de särskilda synpunkter, som framförts i denna motion, ägnas den uppmärksamhet, de förtjäna.

I anslutning till det anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t framhålla önskvärdheten av att prövningen av spörsmålet om effektivisering av Sveriges officiella representation i Amerikas förenta stater snarast möjligt kommer till stånd.

Stockholm den 24 januari 1943.

Rickard Lindström.